

Obsah

Úvod	13
1 Epidemiologie diabetu	
2 Definice diabetes mellitus	19
2.1 Stávající definice.....	19
2.2 Příčiny nedostatku inzulínu.....	19
3 Klasifikace onemocnění	20
3.1 Patogeneze diabetu 1. typu.....	22
3.2 Patogeneze diabetu 2. typu.....	23
3.3 Další typy diabetu.....	24
4 Diabetes jako součást metabolického syndromu	26
5 Diagnóza diabetu	30
6 Klinický obraz	33
7 Komplikace diabetes mellitus	35
7.1 Makrovaskulární komplikace diabetu.....	35
7.1.1 Projevy.....	39
7.1.2 Diagnostika postižení myokardu.....	40
7.1.3 Periferní cévní poškození.....	43
7.1.4 Vliv zvyšování a snižování glykemie.....	45
7.1.5 KV riziko u pacientů s DM.....	47
7.1.6 Shrnutí pro praxi.....	51
7.2 Mikrovaskulární komplikace diabetu.....	53
7.2.1 Diabetická retinopatie.....	54
7.2.2 Diabetická nefropatie.....	64
7.2.3 Diabetická neuropatie.....	71
7.3 Akutní komplikace diabetu.....	78
7.3.1 Akutní hyperglykemické stavy.....	78
7.3.2 Diabetická ketoacidóza.....	79

7.3.3	Hyperglykemický hyperosmolální stav	81
7.3.4	Laktátová acidóza	81
7.3.5	Hypoglykemie	82
7.3.6	Akutní hyperglykemické stavy a hypoglykemie v ordinaci praktického lékaře	84
7.4	Další komplikace diabetu	85
7.4.1	Úvod	85
7.4.2	Syndrom diabetické nohy	86
7.4.3	Infekce u diabetiků	91
7.4.4	Postižení gastrointestinálního traktu	95
7.4.5	Erektivní dysfunkce	95
8	Léčba diabetu	99
8.1	Režimová opatření a edukace pacienta	99
8.1.1	Obecné principy edukace	99
8.1.2	Specifická edukace v diabetologii	102
8.1.3	Edukace diabetika v dietě a fyzické aktivitě	102
8.1.4	Edukace v prevenci chronických komplikací diabetu	104
8.1.5	Léčba dietou u diabetu 1. typu	105
8.1.6	Rozdíly v dietách DM 1. a 2. typu	105
8.1.7	Dietní léčba diabetu 2. typu	109
8.1.8	Fyzická aktivita u diabetika	110
8.2	Léčba perorálními antidiabetiky	114
8.2.1	Metformin	114
8.2.2	Deriváty sulfonylurey	118
8.2.3	Inhibitory alfa-glukosidáz	121
8.2.4	Inzulinové senzitizerý	122
8.2.5	Léčba založená na inkretinech	123
8.2.6	Glifloziny	130
8.3	Inzulinová terapie DM 2. typu	132
8.3.1	Inzulinové režimy používané u DM 2. typu	137
8.3.2	Závěr	140
8.4	Kombinovaná terapie diabetu	141
8.4.1	Kombinovaná léčba diabetu 1. typu	141
8.4.2	Kombinovaná léčba diabetu 2. typu	141
8.5	Lékové interakce u diabetika	144
8.5.1	Interakce perorálních antidiabetik	145
8.5.2	Další lékové skupiny	148
8.5.3	Jídlo a potravinové doplňky	149

8.5.4 Závěr	149
8.6 Doporučující postup při léčení a dispenzarizaci diabetu	149
8.7 Pacient s diabetem 1. typu v ambulanci praktického lékaře	151
8.7.1 Charakteristika onemocnění	151
8.7.2 Přístup k léčbě	152
8.7.3 Zásady dávkování inzulínu a selfmonitoring glykemie	152
8.7.4 Transplantace pankreatu a Langerhansových ostrůvků	153
8.7.5 Na co se má praktický lékař u pacienta s diabetem 1. typu zaměřit?	154
8.7.6 Jak postupujeme ve specifických situacích u pacientů s DM 1. typu?	154
8.7.7 Na co by měl u pacientů s DM 1. typu praktický lékař, ale i dispenzarizující diabetolog myslet a po čem by měl pátrat?	155
8.8 Technologie v diabetologii	156
8.8.1 Selfmonitoring glykemie	156
8.8.2 Selfmonitoring ketolátek	158
8.8.3 Kalkulátory bolusu	158
8.8.4 Kontinuální monitorace glykemie	160
8.8.5 Účinnost kombinace kontinuálního senzoru glykemie a inzulínové pumpy (SAP)	161
8.8.6 Současné pokroky ve vývoji uzavřených (closed-loop) systémů pro dávkování inzulínu	161
8.8.7 Automatické zastavení bazální dávky inzulínu	162
8.8.8 POCT metody a přístroje	162
8.8.9 Kotníkové tlaky (ABI), transkutánní kyslík	163
8.9 Cíle terapie diabetu	164
9 Terapie přidružených onemocnění u DM 2. typu	170
9.1 Diabetes mellitus a hypertenze	170
9.1.1 Diabetes mellitus 1. typu	170
9.1.2 Diabetes mellitus 2. typu	170
9.1.3 Etiologické faktory vzniku hypertenze u diabetu	170
9.1.4 Diagnostika hypertenze	171
9.1.5 Klinický obraz	172
9.1.6 Cílový TK u nemocných s DM	172
9.1.7 Kdy zahájit léčbu hypertenze	173
9.1.8 Léčba hypertenze	174
9.1.9 Farmakologická léčba	174
9.2 Diabetes mellitus a dyslipidemie	191
9.2.1 Patogeneze diabetické dyslipidemie	192
9.2.2 Diagnostika diabetické dyslipidemie	193

9.2.3 Stanovení KV rizika u diabetiků.....	195
9.2.4 Léčba diabetické dyslipidemie.....	195
9.2.5 Význam intervence dyslipidemie u diabetika.....	203
10 Metabolická chirurgie v léčbě obézních diabetiků.....	204
10.1 Obezita a diabetes.....	204
10.2 Metabolická chirurgie.....	205
10.3 Chirurgická léčba diabetu v současnosti.....	206
11 Náplň dispenzární prohlídky u pacientů s DM 2. typu.....	208
11.1. Harmonogram dispenzárních prohlídek.....	208
11.2 Pro praxi – vykazované kódy.....	210
11.3 Softwarová podpora v péči o pacienta s DM.....	214
12 Očkování u diabetiků.....	216
12.1 Očkování proti chřipce.....	216
12.2 Očkování proti pneumokokům.....	217
12.3 Očkování proti hepatitidě typu A (VHA).....	217
12.4 Očkování proti hepatitidě typu B (VHB).....	218
12.5 Očkování proti klíšťové meningoencefalitidě (KME).....	220
13 Diabetes a gravidita.....	222
13.1 Metabolické změny v graviditě.....	222
13.2 Diagnóza gestačního diabetu.....	223
13.3 Léčba diabetu v graviditě.....	223
13.4 Péče o gestační diabetes po porodu.....	224
14 Diabetes a stáří.....	226
14.1 Epidemiologie.....	226
14.2 Diagnóza a cíle kompenzace.....	226
14.3 Léčba.....	227
14.4 Prevence a léčba diabetických komplikací u starších diabetiků.....	230
14.5 Hypoglykemie jako komplikace léčby starších diabetiků.....	231
14.6 Závěr.....	232
15 Diabetes v ostatních oborech.....	233
15.1 DM a gastroenterologie.....	233
15.2 DM a stomatologie.....	236
15.3 Diabetes mellitus v chirurgii.....	237

15.4 Diabetes a dermatovenerologie.....	239
15.5 DM a urologie.....	240
15.6 Změny pohybového systému u diabetiků.....	241
16 Psychologické aspekty diabetu.....	242
16.1 Úvod.....	242
16.2 Sdělení diagnózy.....	242
16.3 Edukace.....	243
16.4 Psychopatologie.....	244
16.4.1 Deprese.....	244
16.4.2 Úzkostné poruchy.....	245
16.4.3 Poruchy příjmu potravy.....	245
16.5 Osobnostní charakteristiky a kompenzace diabetu.....	246
16.6 Závěr.....	246
17 Prediabetes a prevence diabetu.....	248
17.1 Prevence diabetu 2. typu.....	248
17.1.1 Dieta.....	248
17.1.2 Fyzická aktivita.....	250
17.1.3 Režimová opatření.....	250
17.1.4 Farmakoterapie.....	251
17.1.5 Bariatrická chirurgie.....	252
17.2 Prediabetes.....	252
17.3 Prevence diabetu 1. typu.....	253
18 Perspektivy léčby DM.....	254
Použitá a doporučená literatura.....	256
Rejstřík vybraných užitých zkratk.....	262